No. 1877 Zaterdag 27 December 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels [illegible] elken regel meer 7½ cts.

Bij de wisseling des jaars.

Nog klinkt het „Vrede! vrede!" van den Kerstnacht in het oor; daar zinkt de laatste dag van het jaar 1919 weg in den afgrond; het nieuwe verschijnt.

Oudejaarsavond! Wat is hij toch geheimzinnig, die nachtelijke overgang van oud tot nieuw, die sprong van het onder de voeten wegzinkende schip op den reddenden naderenden bodem.

Oudersjaarsavond! Onbewust maakt zich eene soort van droefgeestige mijmering van ons meester: het oude jaar, als eene grijze moeder, was getuige van ons lijden en strijden, tranen en glimlach las ze beurtelings op ons gelaat, en kommer en hoop zag ze woelen in ons binnenste. Die oude gezellin was ons dierbaar geworden, en haar afscheid beklemt ons het gemoed.

Oudejaarsavond! Reiziger, rust hier bij den mijlsteen des tijds; blikt op den afgelegden weg, geef u zelven rekening uwer reis. Zonderling, de genoten vreugd schijnt een lichte last tegenover de geleden tegenkanting.

Toef een oogenblik, reiziger, herstel het ongerechte, bereid u voor tot den volgenden tocht. Stel orde op uwe zaken.

Nieuwjaar! Raadselachtig is de jaargeest, welke met den jongen dageraad opstijgt. Is het een glimlach of een trek van weemoed, die op zijn gelaat ligt? Verbergt hij onder zijnen sterrenmantel bloemen of doornen?

In spanning blikt ieder hem tegen; de jeugd ondervraagt hem koortsig; de man bezadigd; de grijsheid waagt het niet, hem het woord toe te richten.

Nieuwjaar! Hoe dikwerf klonk die roep op onze levensbaan! Hoe dikwerf werd hij reeds herhaald! Waar zijn die nieuwe jaren, die massa eeuwen? Dat eindelooze, nietige „verleden": een enkel onmerkbaar stipje in den „tijd", die zelve voortschiet, wegzinkt voor hem, die het eeuwige heden is.

Jaren en jaren vlieden en verdwijnen; niets wat menschenhand ooit vormde weerstaat aan de onweersvlucht van den tijd.

God blijft! Hij alleen!

Zalig nieuwjaar! Zilverige kinderstemmekens, trouwe vriendenmonden zuilen het u van ganscher harte toewenschen. Welvaart in 't werk, bestendige gezondheid, zielevrede, in een woord: Zalig Nieuwjaar wenschen ook wij onzen lezers. Vrede en welvaart, ook aan het Moederland, ook voor onze kolonie, doch, oneindig meer nog: grooteren bloei van het christelijk en zedelijk leven.

Zalig Nieuwjaar! Vrede aan allen, die van goeden wil zijn.

Op zoek naar Waarheid.

Vragensmoede staat een deel der menschheid tegenover de Waarheid, nog even hulpeloos als eenmaal de Grieken en Romeinen, van wie Pontius Pilatus de woordvoerder schijnt, als hij, tot den Eenige, die hem antwoorden kon, de groote vraag richtte: Wat is Waarheid?

Maar Pilatus wachtte het antwoord niet, hij keerde zich af van Hem, die eenmaal had gezegd: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven! Tot zijn ongeluk en dat van duizenden en duizenden na hem, die aan deze vraag niet konden ontkomen, haar telkens en telkens weer stelden en zich eindelijk trachtten te troosten, door zich op te dringen, dat er geen absolute waarheid was, dus geen antwoord op deze vraag der Eeuwen.

Men voelde zich onmachtig zelf waarheid te scheppen, en zoo bleef men staan voor de keuze: of het zoeken naar waarheid op te geven, of wel te gelooven aan een levenden God, die alleen licht kan doen schijnen in de duisternis en het smachtend verlangen naar waarheid bevredigen.

Met zijn verstand, waarop hij zoo trotsch was, heeft de mensch alle geheimen willen doordringen, maar dit verstand, toonde zich vaak zelfs onmachtig om eenvoudige waarheden te vinden. Men schiep zich zijn eigen waarheden, maar hoevelen vermochten daar tusschen te kiezen? Wie van dezen is er zelfs zeker van, dat zijn waarheid van heden, nog die van morgen zal zijn? Er moet een aanleiding, een reden zijn om te kiezen en zoo zocht men allerlei drijfveeren om tot een keuze te komen. Helaas! te veel gehoorzaamde men aan twee instinkten, den wensch naar macht, en den wensch naar geld. Tot welke ellende en verwoesting en verwildering dit ons gevoerd heeft, toont de desolate aanblik van de tegenwoordige zoogenaamde beschaafde wereld.

Deze toestand is het, die den bekenden Oostenrijkschen schrijver Hermann Bahr ernstig deed nadenken over het verband tusschen verstand en wetenschap. De uitkomst zijner overwegingen legde hij neer in een brochure: *Vernunft und Wissenschaft* getiteld, waarvan de lezing aan ieder zoeker naar waarheid niet alleen, maar ook aan hen die haar bezitten, niet genoeg kan worden aanbevolen.

Overal heeft Bahr gezocht, alle systemen heeft hij leeren kennen, telkens meende hij de waarheid gevonden te hebben maar telkens ook stelde zijn vondst hem te leur. Op zijn verstand had hij lang vertrouwd, hij meende hierin de waarheid te vinden, maar op den drempel van den ouderdom gekomen, moest hij erkennen dat het ons wel tot de waarheid kan voeren, maar niet haar kan scheppen.

De bouwstoffen door het verstand verzameld, liggen daar neer als vormlooze massa. Om haar te maken tot een levend geheel, is de bezielende adem noodig der Waarheid, en van waar kan zij anders komen dan van de Bron en den Oorsprong der waarheid, van God, van den Scheppenden Geest?

Goethe, de moderne heiden, wiens hoogmoed hem belette zich te buigen voor de geheimzinnige kracht, die hij in zich voelde, noemde haar „genie". Hij vertaalde den prachtigen kerkzang *Veni Creator Spiritus* en noemde dien een „Aanroeping van het genie." Voor hem beteekende het woord „genie" een natuurlijke of goddelijke kracht — hiervan was hij zich niet bewust [illegible] een hoogere kracht, die zich van het menschelijke verstand bedient om tot uiting te komen.

De mensch wordt eerst volkomen door de gave van Boven, door den goddelijken Geest. Ook de Koningsberger wijsgeer Kant, moet bekennen, dat de mensch de waarheid zoekend, op een punt komt, van waar het verstand niet verder kan. Het vermag niets te besluiten, zonder dat iets het drijft. Het verlangen naar voldoende waarheid in den mensch blijft dus onvervuld. zonder het geloof. Zelfs Goethe moest dit erkennen op het einde van zijn leven, wanneer hij verklaart, dat de mensch, hoezeer de aarde hem ook moge aantrekken, toch steeds zoekend en smachtend den blik ten hemel richt, omdat hij het geloof niet kan opgeven dat hij een burger is van dit geestelijk rijk. In dit bewustzijn ligt het geheim van ons opwaarts streven naar een onbekend doel, het is de hefboom van

ons zoeken en denken. Zoo heeft Goethe leeren gelooven, hoewel zijn geloof [illegible] omdat hij meende, God in zijn leven te kunnen missen.

Niet zóó Bahr. Vol vreugde en trots wijst hij er op, hoe onvolkomen alle menschelijk weten is geweest. Voor de Grieken was het getuigenis der zinnen voldoende, totdat Plato onder hen verscheen, die aan de Waarheid geloofde en voorspelde, dat zij zich eens zou openbaren. Ook Aristoteles verzamelde een ongehoorde som van kennis, waaraan slechts de levenwekkende adem ontbrak. Hij stapelde de bouwsteenen op elkander in afwachting van de Waarheid, die ze tot een geheel zou schikken.

De Romeinen na hen waren heerschers zonder fantaisie, zonder hooger leven en toen kwam God zelf, die den H. Geest zond en van toen af voegt zich bij de natuurlijke gaven der menschen de goddelijke Genade, bereikbaar voor allen, die haar zoeken waar zij alleen te vinden is, in de door Christus gestichte Kerk.

Weten wordt hoogere weten[illegible] haar maakte, w[illegible] H. Augustinus. Van hem dagteekent de ware Renaissance, de Wedergeboorte; en op den hoogsten top van deze wetenschap staat de reuzenfiguur van St. Thomas van Aquino. Deze beiden hebben het gebouw der hoogere Wetenschap voltooid. Evenals Aristoteles eens het geheele heidendom omvatte, zoo omvat Augustinus heidendom en christendom, doch Thomas èn Aristoteles èn Augustinus tegelijk. Hier gloeit een kracht, hier straalt een licht, in de taal der menschen niet te noemen.

Verstand alleen kon dus de menschen niet aan de Waarheid helpen; het miste de dwingende kracht van het geloof. En wat van de wereld is geworden, toen zij zich alleen door het verstand liet leiden, ondervinden wij dagelijks. Wij beleefden het bankroet der wetenschap, zij diende te veel het nut, zelfs de misdaad, wij beleefden den val der kunst, zij werd

In den Kerstnacht.

II

Het was weer Kerstmis, zes jaar later.

Sedert vijf jaar woonde bij grootvader een oude vrouw in, de arme, brave moeder van den „Zwarten Hein." Grootvader en grootmoeder hadden de arme vrouw, die blind was geworden en niet meer in staat was in haar onderhoud te voorzien, liefdevol een kamertje afgestaan in hun groot huis, waar zij kalm en vreedzaam haar laatste levensjaren kon doorbrengen.

Toen zij bijna vijf jaar in het huis van grootvader had gewoond, werd zij plotseling ernstig ziek. Van dag tot dag verergerde haar toestand en haar einde scheen nabij. Dat voelde ook de zieke toen zij op den avond voor Kerstmis haar weldoeners smeekte, den pastoor te laten komen.

„Ik ga zelf en breng hem hier, goede vrouw," antwoordde grootvader.

Grootvader trok zijn lange jas aan, zette zijn muts op en verliet het huis.

Buiten was het echt Kerstmisweer. De sneeuw lag hoog op den grond als in den noodlottigen Kerstdag voor zes jaar. De boomen van het bosch waren van onder tot boven geheel wit. Een plechtige stilte heerschte in het woud, als wachte de aarde opnieuw op het gezang der engelen:

„Vrede op aarde den menschen, die zijn van goeden wil!"

Grootvader dacht aan de arme vrouw die te sterven lag in zijn huis, en wellicht het Kerstfeest zou vieren in den hemel. Een zalig gevoel daalde neer in zijn hart bij de gedachte aan de edele wijze, waarop hij zich gewroken had op de moeder van den man die hem bijna vermoord had...

Plotseling dook een donkere gedaante op van achter een struik en versperde hem den weg.

Grootvader voelde in zijn jaszak; hij had geen wapen bij zich.

„Waarom verspert gij mij den weg?" vroeg grootvader den onbekende.

„Waarom?" luidt het antwoord, „dat vraagt gij mij, terwijl gij zoo'n goede bekende van mij zijt! Ik ben Zwarte Hein, die heden uit de gevangenis werd losgelaten, waar ik om jou zoo lang gezeten heb! Maar nou zullen we afrekenen, ouwe!"

Dit zeggende sprong hij zoo geweldig en zoo plotseling op grootvader, dat deze languit in de sneeuw viel. Een geweldige worsteling ontstond, maar ten slotte gelukte het grootvader toch, den ellendeling onder te krijgen. Hij zette zijn knie op zijn borst, terwijl hij met ijzeren greep de keel van den booswicht dichtsnoerde.

„Kerel," zei grootvader, „indien gij de minste beweging durft maken, knijp ik je keel toe!.... Reeds eenmaal hebt hij mij willen vermoorden en thans op het Kerstfeest wilt gij een nieuwe moordpoging doen, thans, op het oogenblik, dat je arme oude moeder in mijn huis ligt te sterven en wellicht voor jou bidt—thans, terwijl ik op weg ben een priester voor je arme moeder te halen, om haar laatste oogenblikken te verzachten!... Gij zijt een onmensch!"

Zwarte Hein rochelde akelig.

„Laat mij los!" zuchtte hij, „ik zweer u bij mijn ziel, dat ik u niets zal doen! Mijn moeder, mijn arme moeder! Zij ligt op sterven, zegt gij, in uw huis?"

„Sedert vijf jaren woont zij in mijn huis, wij hebben haar liefdevol verpleegd, daar ze blind was.... Zij heeft veel geleden, maar het meest om haar ontaarden zoon!"

„Om Gods wil, heb medelijden!" smeekte de booswicht. „Laat mij los, ik wil mijn moeder nog eens zien."

„In Godsnaam dan," zei grootvader en liet Zwarten Hein los.

Grootvader en zijn moordenaar begaven zich samen naar de pastorie en een half uur later traden de pastoor, grootvader en Zwarte Hein dekamer binnen, waar de zieke te sterven lag.

Grootvader gebood Zwarten Hein, zich in een hoek schuil te houden, terwijl de priester de zieke de H. Sacramenten toediende.

De booswicht was in een oogenblik geheel veranderd. Hij hurkte in een hoek neer, verborg het hoofd in zijn handen en snikte zacht.

Toen de priester zijn heilige handeling had verricht, wendde hij zich tot de aanwezigen en zei:

„Treedt nu nader en neemt afscheid van haar, zij is bereid."

Een uitdrukking van hemelschen vrede lag op het gelaat der stervende. Grootvader en grootmoeder traden op het bed toe. Grootvader nam de hand der stervende in de zijne en zei plechtig:

„Vrede zij op aarde den menschen van goeden wil!.... Lieve vrouw, hier in de kamer is nog iemand, die van goeden wil is, die vrede wil hebben in zijn hart, vrede met God en de menschen, die van de lippen van zijn stervende moeder het woord vergeving wil hooren.... uw zoon!"

„Mijn zoon!" stamelde de stervende, terwijl zij haar uitgedoofde oogen ten hemel richtte.

Zwarte Hein was met een gil voor het bed zijner moeder neergezonken.

„Moeder!" riep hij op hartverscheurenden toon uit, „moeder, vergeef mij! Ik zweer u voor God, dat ik een beter mensch wil worden!...."

De stervende zocht met haar handen het hoofd van haar kind en toen ze het gevonden had, legde ze beide handen er op, terwijl ze zei:

„Ik vergeef je, Hendrik! Houd het woord, dat gij je stervende moeder in den heiligen Kerstnacht gegeven hebt!"

Ook grootvader vroeg hij om vergiffenis.

Terwijl door het bosch de klokken klonken, de geloovigen oproepend ter nachtmis, verliet de ziel der arme deze aarde, om hierboven het Kerstfeest te vieren.

Zwarte Hein hield zijn beloften; hij werd een geheel ander en beter mensch.

EINDE.

van leidster der schoonheid, de dienstmaagd van den zinnenlust. Wij beleefden den ondergang van recht en plicht, wij verloren ons i k, ons bleef niets over dan lichamelijk lief en leed, waarvoor ons verstand het noodige geld moest bezorgen om het eene te verhoogen, het andere te verzachten. Zoo ver was de wereld gekomen toen de gruweloorlog uitbarstte.

En nu verhaalt Bahr, hoe hij als het ware gedwongen werd tot gelooven. Bahr, had het zich niet gemakkelijk gemaakt; hij jaagde zijn leven lang alle systemen na, waar zij zich maar vertoonden, maar geen hield voor hem stand. Hij dronk van alle bronnen van den tijd en bleef versmachten van dorst. Eindelijk vroeg hij zich af, wiens schuld het was, of ons verstand dit gloeiende verlangen naar waarheid slechts kon opwekken maar nooit bevredigen en toen:

—„Toen begon ik in den zwaren nood van mijn hart tot mijn geloof terug te keeren. Om waarheid, om inwendige klaarheid, om zekerheid begon ik te bidden, ten einde mijn verstand te redden en hiermede mijn waardigheid, mijn menschelijkheid. Ik riep tot God om licht voor mijn verstand, want wat onderscheidde mij zonder dit van het dier? Om mij niet te laten verdierlijken, riep ik tot God.

Niet de wensch om mij al kwezelend te verdooven, mijn vertwijfeling te doen inslapen, te zwijmelen in extases, niet uit behoefte om te rusten, niet uit vermoeidheid werd ik huiswaarts gedreven. Ik ben niet vroom uit zenuwachtigheid of uit angst. Mijn wil om tot waarheid te geraken, mijn verstand en zijn recht om de waarheid te kennen, hebben het gedaan.

Ik moest weten, ik moest de waarheid bezitten. Deze geestelijke nood heeft mij bidden geleerd. Om de waarheid te vinden, ging ik op naar het altaar om het Allerheiligste te ontvangen. Ik wilde weten of er nergens waarheid was.

En mijn geloof werd niet beschaamd, mijn gebed is verhoord, mijn menschenwaarde is gered. Ik vond in God al mijn verlangens vervuld, mijn wilde wenschen zwegen in berusting, ik leerde het rechte gebruik kennen van mijn verstand. In God geankerd, komt de mensch met al zijn edele gaven eerst tot zijn volle recht.

Uit christenen menschen te maken vermat zich een waanwijze tijd; het gevolg is in den wereldoorlog roekeloos gebleken, het leidde tot het verlies van alle menschelijkheid.

Wij moeten eerst christenen worden om menschen te kunnen zijn. De mensch is nog niet af, totdat hij het geloof beoefent. En het geloof beoefenend, ervaart hij pas de geheele volheid, heerlijkheid en wondermacht van het gezegende menschelijke verstand en leert den vromen raad van Augustinus verstaan: Intellectum valde amal Heb uw verstand zeer lief.

ONZE BEGROOTING VAN 1920

Bij den Minister.

Memori van Toelichting. (Verkort.)

§ 1. *Inrichting van de begrootingsstukken.*

Deze stukken zijn ingericht overeenkomstig het bij de Memorie van Toelichting betreffende de Surinaamsche begrooting voor 1920 hiervoor aangegeven stelsel.

§ 2. *Eindcijfers en stand der geldmiddelen.*

De eindcijfers der ontwerp-begrooting, vergeleken met die van de loopende begrooting, zijn:

	1920.	1919.
uitgaven	f 1,905,344	f 2,028,806
inkomsten	1,070,574	989,884
Nadeelig ver.	f 834,770	f 1,038,922
Door leening kan worden gedekt	120,000	195,000
zoodat de Rijksbijdrage is te ramen op	f 714 770	f 843 922

Door leening mogen gedekt worden de geraamde uitgaven voor de verdere verbetering van de haven van Curaçao (art. 139), voor zoover de uit te voeren werken daarvoor in aanmerking komen. Hoewel nog geene beslissing genomen is ten aanzien van het in de eerste plaats ter hand te nemen werk, heeft de ondergeteekende de uitgave in haar geheel onder de genoemde rubriek gebracht. Ook de uitgaven voor kosten van onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van een drinkwaterleiding te voorzien (art. 141) kunnen, indien het werk wordt uitgevoerd, tot de voor dekking voor leening vatbare uitgaven worden gerekend.

De raming der uitgaven en ontvangsten, vergeleken met die voor 1919, vertoont een voordeelig verschil van f 204.152. Echter moet voor 1920 nog rekening gehouden worden met eenige vrij aanzienlijke uitgaven, welke in de onderhavige begrooting niet zijn opgenomen, omdat ten aanzien van enkele daarvan nog overleg met den Gouverneur gaande is, terwijl voor andere op de totstandkoming van wettelijke regelingen, waarop de betrokken voorzieningen zullen berusten, moet worden gewacht.

Onder de eerste groep vallen de uitgaven voor duurtebijslagen of voor verhooging der bezoldigingen, dan wel voor het een en het ander, indien, in afwachting van eene verbetering der bestaansvoorwaarden, voorloopig volstaan wordt met eene regeling der bezoldiging naar het vermoedelijk peil van den toekomstigen levensstandaard, met behoud van (naar verhouding verlaagde) uitkeeringen als bijslag totdat bedoeld peil zal zijn bereikt, — voorts de uitgaven voor inrichting van een mijnbouwkundigen dienst en voor bezoldiging van een mijnbouwkundige, wiens uitzending gewenscht wordt geacht voor de instelling van een nauwgezet onderzoek op het gebied van het mijnwezen, en van de watervoorziening in verband met de plannen voor den aanleg van een waterleiding te Willemstad, en eindelijk de uitgaven ter bestrijding van toelagen van voor den dienst in de kolonie uit te zenden personeel boven de bezoldigingen, verbonden aan de door de betrokkenen waar te nemen betrekkingen in de gevallen, dat ter verkrijging van geschikte krachten het genot van een hooger inkomen dan het organieke moet worden verzekerd.

De uitgaven, welke afhankelijk zijn van vooraf vast te stellen wettelijke regelingen, die vermoedelijk eerst in den loop van 1920 tot stand zullen komen, zijn die voor verruiming van de landsbijdragen ten bate van het bijzonder onderwijs en die voor zoodanige bijdragen ten behoeve van het op te richten West-Indische pensioenfonds, voorts wellicht nog — in navolging van hetgeen hier te lande wordt voorbereid — die voor verhooging van de genoten wordende pensioenen.

Bovendien zal in 1920 misschien nog rekening moeten worden gehouden met uitgaven ter voorziening in het verkeer en vervoer tusschen de verschillende eilanden der kolonie.

De uitgaven, welke de beide laatstgenoemde voorzieningen zullen vorderen kunnen thans niet met eenige zekerheid worden vastgesteld. De overige maatregelen zullen naar schatting f 190.000 moeten kosten. Reeds hierdoor zal het hoogergenoemd voordeelig verschil voor het loopend jaar bijna geheel verdwijnen.

Dat verschil zal zich echter in gunstigen zin ontwikkelen, indien, zooals de afgetreden Gouverneur, 1) blijkens zijne memorie van toelichting bij de voorloopige begrooting, meende te mogen verwachten, als gevolg van de herleving van handel en scheepvaart, eene aanmerkelijke toeneming van de inkomsten der kolonie plaats heeft.

§ 3 *Toelichting van de afzonderlijke posten.*

A. *Uitgaven.*

Artikel 1. (Bezoldiging, enz. van den gouvernements-secretaris, enz.) In het belang van den dienst is uitbreiding van het korps ambtenaren met een hoofdcommies en twee tweede beambten noodzakelijk gebleken. De hoogere raming is mede een gevolg van in 1920 toe te kennen periodieke verhoogingen van bezoldigingen.

Artikel 7. (Bezoldigingen, enz, van de ambtenaren en beambten van het gewestelijk bestuur.) In verband met het aftreden in 1919 van de drie gezaghebbers der bovenwindsche eilanden is de aan elk dier betrekkingen verbonden bezoldiging op het minimum geraamd, terwijl tevens de persoonlijke toelagen van de gezaghebbers van St. Martin en St. Eustatius vervallen zijn. Hoewel het bestuur dier eilanden intusschen voorloopig aan één gezaghebber, onder genot van een lager inkomen dan het gezamenlijk beloop der evenbedoelde ramingen, is opgedragen., zijn die ramingen op den voormelden voet behouden, omdat daaruit ook de toelagen zullen worden gekweten ten behoeve van de ambtenaren, die gedurende de afwezigheid van den gezaghebber bij voor komende noodzakelijkheid zijn dienst op elk der betrokken eilanden moeten waarnemen.

Artikel 12. (Kosten verbonden aan het vervoer van personen en goederen voor rekening der kolonie tusschen de eilanden der kolonie onderling). De raming is f 15.000 lager dan die voor het loopend jaar in verband met den aankoop van den schoener, die voor het onderhouden van den dienst met de bovenwindsche eilanden was gehuurd. De kosten van bedrijf en onderhoud van den aangekochten schoener worden op f 12 000 geraamd. De dienst tusschen de benedenwindsche eilanden geschiedt nog met een gehuurden schoener, tegen den overeengekomen prijs van f 12 000. Voor de aanschaffing van een vaartuig ter vervanging van dezen schoener is bij *artikel 13 van de loopende begrooting* een krediet van f 75 000 toegestaan. Zooals in de toelichting bij dien post is medegedeeld zal de beschikking over twee schoeners voor de verzekering van een geregelden dienst niet kunnen worden ontbeerd, ook al komt er naderhand eene stoomvaartverbinding tot stand. Tegen de verwezenlijking van dit denkbeeld doen zich nog altijd de bij die toelichting aangegeven bezwaren gelden.

Artikel 17. (Bezoldigingen, enz. van den voorzitter en de leden van het hof van justitie, enz.).

Artikel 18. (Reis-, teer- en verhuiskosten).

Artikel 20 der loopende begrooting. (Bezoldigingen, enz. van den kantonrechter en den griffier, enz.).

Artikel 21 der loopende begrooting (Verdere kosten van de hervorming van de rechtspraak in de kolonie).

In verband met de bij de Koninklijk besluit van 6 juli 1918 n° 72 (Publicatieblad n° 62) tot stand gebrachte wijziging van de rechterlijke organisatie en van de rechtspleging in burgerlijke en strafzaken, waarbij o. a. bepaald is dat de uitoefening van de rechtspraak in elk kanton aan een der leden van het hof van justitie zal worden opgedragen, zullen de afzonderlijke kantonrechters vervallen. De bij artikel 20 der loopende begrooting voor de bezoldiging van die rechters toegestane kredieten mogen daarom worden geschrapt. De nieuwe regeling eischt daarentegen de uitbreiding van de rechterlijke macht met twee leden van het hof en met een substituut-griffier (voor Curaçao) en een griffier (voor de bovenwindsche eilanden). Reeds bij de loopende begrooting is gerekend op de bezoldiging van de beide nieuwe leden van het hof. Voor de bezoldiging der voormelde griffiers zijn bij artikel 17 der onderhavige begrooting kredieten uitgetrokken.

Het ligt in de bedoeling om de gezaghebbers van de betrokken eilanden ieder voor zijn ressort, het openbaar ministerie bij het kantoongerecht te laten uitoefenen. Bij afwezigheid zullen ze worden vervangen door daartoe aan te wijzen ambtenaren, die als zoodanig eene vergoeding zullen genieten ten laatste van artikel 17. Daarentegen vervallen op artikel 20 der loopende begrooting voorkomende bezoldigingen der tegenwoordige ambtenaren van het openbaar ministerie op die eilanden.

Het bij artikel 22 uitgetrokken krediet voor reis-, teer- en verhuiskosten is, met het oog op de waarschijnlijke behoefte, met f 1600 verhoogd.

Als gevolg van de regeling bij artikel 17 kan de onder artikel 21 der loopende begrooting omschreven post vervallen.

Artikel 33. (Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen.) Deze post is met f 4 500 verhoogd in verband met de oprichting van een gesticht voor verzorging en opvoeding van verwaarloosde jongens, waaraan ook scholen voor lager onderwijs en ambachtscholen worden verbonden. Aan het Apostolisch Vicariaat, dat die inrichting tot stand heeft gebracht en bovendien het voornemen heeft een gesticht voor verwaarloosde meisjes op te richten, is een landsbijdrage in de kosten uit de koloniale kas toegezegd.

Die bijdrage wenscht de Gouverneur op f 5 500 's jaars te stellen, zoodat er nog f 1 000 beschikbaar zal blijven, dat voor de verzorging van verwaarloosde meisjes zal worden bestemd.

De Koloniale Raad heeft den post omgezet in een krediet voor „kosten van een gouvernementsinrichting ten behoeve van verwaarloosde kinderen" op grond dat de verzorging en opvoeding van zoodanige kinderen van gouvernementswege moet geschieden en omdat Protestantsche en Israëlietische kinderen niet aan het Vicariaat mogen worden overgelaten.

Evenmin als de waarnemend Gouverneur kan de ondergeteekende zich met de beslissing van den Raad vereenigen.

Verpleging en opvoeding van kinderen bij particuliere instelling verdienen toch de voorkeur en geschieden op de door den Gouverneur voorgestelde wijze op goedkoopere en meer doeltreffende wijze dan wanneer de zorg daarvoor op het gouvernement komt te rusten. De bevolking der kolonie is voor de groote meerderheid katholiek en de weinige niet-katholieke kinderen, die voor plaatsing in een gesticht in aanmerking mochten komen, kunnen ter verpleging en opvoeding in gezinnen worden ondergebracht. In verband hiermede moge er op gewezen worden, dat de in Curaçao bestaande vereeniging ter bestrijding en voorkoming van geslachtsziekten zich ook de zorg voor minderjarigen aantrekt.

Artikel 51. (Kosten van inrichting van een post voor draadlooze telegrafie op een der bovenwindsche eilanden). Tengevolge van bijzondere omstandigheden kan de levering van de voor de inrichting van deze post benoodigde toestellen eerst in 1920 geschieden. De kosten zullen ongeveer f 100 000 bedragen, waarvan in den loop van dit jaar f 21 000, in 1920 f 72 000 en in 1921 f 7000 zal worden uitgegeven.

Artikel 60. (Andere uitgaven in het belang der strooihoedennijverheid). Het krediet is bestemd voor het geven van onderwijs in het hoedenvlechten op de kostelooze scholen. Het is met f 1250 verhoogd op grond van de noodzakelijk gebleken verhooging van de toelagen voor de vlechtsters.

Artikel 64. (Kosten van hernieuwing van de omheining van het Wilhelminapark te Willemstad.) Het park wordt door eene vereeniging (de damesvereeniging „Entre Nous") in stand gehouden. Deze vereeniging, die eene vaste bijdrage uit 's Lands kas in de kosten van onderhoud van het park ontvangt, is niet bij machte om de op f 4000 geraamde kosten van vernieuwing van de omheining ten volle te dragen. Het verdient aanbeveling om van Gouvernementswege de instandhouding van het voor ieder toegankelijk park te bevorderen.

Artikel 89. (Bezoldigingen enz. van den landbouwkundige, enz.).

Artikel 90. (Reis- en teerkosten van een raadsman in landbouwzaken, den landbouwkundige, enz.).

Artikel 92.) Uitgaven in het belang van den landbouw enz.).

De Koloniale Raad heeft den post voor bezoldiging van een hulplandbouwkundige, waarvoor bij het wetsontwerp betreffende de loopende begrooting voor het eerst een krediet was uitgetrokken, niet goedgekeurd en in verband daarmede ook den post voor voedergeld voor een paard van dien deskundige afgevoerd. Voorts heeft het college het voor voedergeld van den landbouwkundige uitgetrokken krediet van f 500 met f 100 verminderd, den post voor reis- en teerkosten van den landbouwkundige teruggenomen en den post voor maatregelen in het belang van den landbouw met f 5000 en dien voor maatregelen in het belang van de veeteelt met f 1500 verminderd.

Het daartoe strekkend amendement was gegrond op de overweging, dat men op landbouwgebied sinds de aanstelling van een landbouwkundige geen stap is vooruitgegaan, dat geen enkele proef resultaat heeft gehad, dat de landbouwondernemingen thans ook het bezwaar ondervinden, dat de arbeidsloonen zeer gestegen zijn en dat vele arbeiders naar den vreemde trekken. Men achtte daarom de tijd gekomen om den dienst van den landbouw in zijn tegenwoordigen vorm te staken. De landbouwkundige zou echter, naar men meende, op de bovenwindsche eilanden wellicht nog nuttig werk kunnen verrichten; van daar uit zou hij dan de andere eilanden van tijd tot tijd kunnen bezoeken. Aldus zou de post voor hulplandbouwkundige voor de evenbedoelde eilanden kunnen vervallen.

De ondergeteekende kan zich niet vereenigen met de meening, dat men sinds de aanstelling van een landbouwkundige op landbouwgebied geen stap is vooruitgegaan en dat geen enkele proef resultaat heeft gehad.

Het streven om door practische maatregelen den vooruitgang van den landbouw te bevorderen, heeft toch in meer dan één opzicht gunstige uitkomsten opgeleverd. Te dien aanzien moge gewezen worden op de invoering van nieuwe soorten van graanen voedergewassen, die in het klimaat van Curaçao meer oogstzekerheid geven, het telen van uitgezochte zaaizaden, waardoor de bevolking in de gelegenheid wordt gesteld zich tegen den zaaitijd van uitstekend zaaizaad te voorzien, de verbetering van de groenteteelt, de demonstratieproeven met de bij een droog klimaat als het Curaçaosche zoo noodige grondbewerking, en de invoering van doelmatige landbouwwerktuigen. Bovendien is op het gebied van de veeteelt door het telen van fokvee van verschillende rassen—geiten en schapen—verbetering verkregen.

De ondergeteekende heeft daarom evenmin als de waarnemend Gouverneur uit hetgeen ter verdediging van het amendement is aangevoerd de overtuiging kunnen verkrijgen, dat de landbouw op de benedenwindsche eilanden de diensten van een deskundige kan ontberen. De omstandigheid, dat het bedrijf thans op bijkomende bezwaren ondervindt, en dus meer zorg vereischt, geeft, naar het hem voorkomt, zelfs een reden te meer voor het behoud van een vakman op die eilanden.

Zooals in de Memorie van Antwoord betreffende de loopende Curaçaosche begrooting (Gedrukte Stukken 1918—1919— 3, no. 13) bij artikel 88 is opgemerkt, vindt een niet gering gedeelte der bevolking een min of meer toereikend middel van bestaan bij den landbouw; dit middel van bestaan behoort, juist omdat het bedrijf met allerlei bezwaren te kampen heeft en meermalen tegenslagen ondervindt, een onderwerp van aanhoudende zorg van de Overheid te zijn. De ondergeteekende kan zich met dit inzicht volkomen vereenigen en hij heeft het daarom raadzaam geacht de voormelde posten te behouden op den voet, zooals zij door den afgetreden Gouverneur zijn voorgesteld.

(*Wordt vervolgd.*)

1) De ontwerp-begrooting is aan den Kolonialen Raad ingediend door Gouverneur NUYENS. De memorie van antwoord is echter reeds onderteekend door den waarnemend Gouverneur GORSIRA, die ook de voorloopig vastgestelde begrooting bekrachtigde.

Inspectiereis van den Gouverneur.

Dinsdag 2 December vertrok de Gouverneur en gevolg met de „Zeeland" 's namiddags ten half 4 uur van de reede van Bonaire naar St Martin, waar men *Vrijdag 5 Dec.* 's morgens vroeg voor anker kwam. Ten 9 uur ging de Gouverneur aan wal, waar landraden, ambtenaren en geestelijkheid ter ontvangst gereed stonden, terwijl een damescommissie aan Zijn Exc. een bloemruiker aanbood. Onder klokgelui en saluutschoten zoowel van boord als aan den wal zette de stoet zich inbeweging naar het huis van Dr. Nunes. Wegens ernstige ziekte van MEVR. TIJMSTRA, de echtgenoote van den Gezaghebber, kon de ontvangst niet ten diens huize plaats vinden. Geheel Philipsburg prijkte in vlaggentooi,

Ten 11 uur begon Gouverneur reeds zijn tocht met een wandeling langs de zoutpannen, besoek aan het armhuis en daarna een eerste conferentie van Gouverneur met Gezaghebber en Landraden.

Zaterdag 6 December. Besoek te paard aan Gouvernements-plantage Belvedère, den limoentuin, aan *Cul de Sac*, waaraan deelgenomen werd door Gouverneur, Gezaghebber, Landbouwkundige en Admistrateur van Financiën. Daarna in het belang van de openbare gezondheid inspectie van erven, huizen, en regenbakken. — Des namiddags bezoek van Gouverneur, Gezaghebber, Landbouwkundige en Directeur van Openbare Werken aan het fort Amsterdam.

Des avonds receptie ten huize van Dr Nunez. Om de reeds bovengenoemde reden kon deze receptie niet ten huize van den Gezaghebber plaats vinden. Algemeen betreurde men het dat Mevrouw Tijmstra hier niet als gastvrouwe kon optreden. De eerste toost werd door den Gouverneur uitgebracht op Hare Majesteit de Koningin. Een tweede later op den bloei van het eiland St Martin en de welvaart van haar bevolking. Uit naam van de geheele bevolking nam toen de landraad de Heer J. C. WAYMOUTH woord, en meende de tolk te zijn zoowel van allen die tegenwoordig waren, alsook van alle afwezigen om Zijn Exc. den Gouverneur te bedanken voor zijn hooggewaardeerd bezoek. Hij verklaarde dat hij nog nooit een receptie had bijgewoond, waar zulk een echt democratische geest heerschte, en dat bij deze receptie vergeleken, alle vroegere recepties eigenlijk niets meer dan een *private reception* waren geweest. Verder is hij vast overtuigd, dat er nu een eind zal komen, aan de mistoestanden op deze eilanden, en daarom wil hij niet verder op de afscheiding van St Martin en Curaçao aandringen. Met het optreden van dezen Gouverneur koestert spreker de beste verwachtingen voor een rechtvaardig bestuur in democratischen geest van deze eilanden, die tot dusver zoozeer verwaarloosd werden.

Daarna stelde spreker een heildronk in op Zijn Exc. en de andere Heeren van het gevolg.

Zondag 7 December. Tocht naar Marigot, de hoofdplaats van het Fransche gedeelte van St Martin, waar een bezoek werd gebracht aan den *Maire* en den *Juge resident.*

Maandag 8 December. Bezoek aan de Gouvernements gebouwen in de stad, verder aan Simpsonbaai, Koolbaai en Kleinbaai, en de scholen en vlechtcursussen aldaar.

Dinsdag 9 December. Verder bezoek aan de landsgebouwen. Besprekingen over te bouwen regenbakken en openbare school, Entrepôt, logeergebouwen voor ambtenaren op inspectie, vergrooting van het Postkantoor. Hierbij waren tegenwoordig Gouverneur, Gezaghebber Kantonrechter, Chef van den Openb. Gezondheidsdienst. Administrateur van Financiën, Landbouwkundige en Inspecteur van het onderwijs en de landraden.

Woensdag 10 December 's morgens ten 8 uur Conferentie van Gouverneur met den Raad van Politie in het Kantoor van den Gezaghebber.

De Gouverneur verklaarde daar de heeren te hebben uitgenoodigd om door hen zelf, die de vertegenwoordigers zijn van het volk, de belangen van het eiland te hooren voordragen. Daar werden toen besproken 1o. de lage koers van het Fransche geld. 2o. Een voorstel om de belastinggrens om verkiesbaar te zijn te verminderen van 500 op 300 gld. 3o. Vermeerdering van het aantal landraden. 4o. de nieuwe belastingwet. Al deze punten werden uitvoerig besproken, waarna de Gouverneur de toezegging deed, dat hij wel degelijk met hun wenschen en voorstellen en de belangen van het eiland zou rekening houden. 'S middags ten 4 uur had er een *meeting* plaats ten kantore van den Gezaghebber waarbij de landraden als particulieren en verder de planters en kooplui waren uitgenoodigd.

Op deze vergadering kwam ter sprake, wat er kon gedaan worden om de voortdurende onrustbarende emigratie van de bewoners van het eiland naar elders tegen te gaan.

Allen waren het er over eens, dat dit een zeer moeielijk op te lossen probleem is. De Heer J. G. van Romondt stelde voor een landbouwcredietbank op te richten om de kleine planters te helpen katoen te planten op de gronden van anderen. Allen waren van meening, dat de hooge loonen op Santo Domingo en Cuba de aanleiding zijn dat St Martin ontvolkt wordt en meenden, dat het noodig is de loonen op St Martin meer in overeenstemming te brengen met die van elders, ook door de nijverheid, de zoutindustrie te bevorderen.

Verder had op dezen dag nog een bezoek plaats aan de plantage *Cul de Sac* en aan de Manganeamijnen.

Donderdag 11 December Openbare audientie waar iedereen zijn belangen kon komen voordragen. Bespreking met Voogdijraad en met de eigenaren van de zoutpannen.

'S avonds werd door de bevolking den Gouverneur een *Serenade* gebracht.

Vrijdag 12 December Bezoek aan de Openbare en Bijzondere Scholen van Philipsburg en de Openb. school van Prinsenkwartier.

Op *alle* scholen zoowel in de stad als in de buitendistricten werd door den Heer Henriques een lezing gehouden over de hoedenindustrie, die overal druk bezocht was door een aandachtig en enthusiast gehoor. Vooral bij de lezing op Philipsburg was de opkomst buitengewoon, waren zelfs personen aanwezig van de hoogere standen.

'S middags 4 uur ging de Gouverneur en gevolg, uitgeleide gedaan door landraden, ambtenaren, geestelijken en particulieren weer scheep onder het gebulder van de kanonnen van boord en van den wal terwijl het damescomité als een laatste hulde aan Zijn Exc. nog een bloemruiker aanbood.

Ten 5 uur lichtte de *Zeeland* het anker en ging onder stoom naar St Eustatius.

(Tot onzen spijt moeten wij het verslag over St Eustatuis en Saba tot het volgend nummer uitstellen).

Berichten uit de Kolonie.

Welkom.

Woensdag morgen is alhier met de *Stuyvesant* de Eerw frater Candidus van zijn verlof uit Holland weergekeerd. Met hem kwamen mede de Eerw fr. Crysólogus, die reeds in 1918 als visitator van het R. K. Onderwijs een bezoek bracht aan onze kolonie en die nu voortaan als Directeur van het St Thomas-College zal optreden. Verder kwamen nog mede fr. Theodorus en fr. Ignatius als deze drie fraters zijn bestemd voor het R. K. onderwijs. Frater Crysologus heeft hoofdakte, verder akte voor Fransch, Duitsch en Engelsch, landbouwakte en akte gymnastiek, fr. Theodorus heeft hulpakte, akte Fransch en Gymnastiek, fr. Ignatius hulpakte en Gymnastiek.

Voor de ambachtschool, verbonden aan het weeshuis van Santa Rosa, kwam mede de Eerw frater Paschasius de z. g. leermeester der weesjongens voor bouwkundig teekenen en timmeren in het bezit van een eerediploma van een bouwkundige school.

Ook arriveerde de Heer A. Goudswaard de nieuwe militaire apotheker van het Garnizoen.

Onze Begrooting in de Tweede Kamer.

De leden der begrootingscommissie Lely, Alberda, De Savornin Lohman, Van Vuuren, Schouten zijn rapporteurs over de begrootingen van Suriname en Curaçao voor 1920.

—Dezer dagen ontving de Gouverneur telegrapisch bericht dat de begrooting van 1920 daags vóór Kerstmis door de 2e Kamer is aangenomen.

Ongeluk.

Bij het lossen en laden aan boord van het Stoomschip *Thelma* in onze haven had de Curaçaosche werkman Philip Helburg Zondagmorgen het ongeluk met zijn hand tusschen het raderwerk van de stoomlier bekneld te raken, waarbij hem drie vingers werden afgeknepen.

In het St Elizabeth's Gasthuis werd de gekwetste verbonden.

Dr Waterman.

Uit de toelichting van den Minister bij art 98. van de Curaçaosche Begrooting voor 1920 valt op te maken, dat Dr Waterman voor de verlenging van zijn dienstverband bedankt heeft, en dat er dus een nieuwe Chef voor den Openbaren Gezondheidsdienst voor deze kolonie zal optreden.

Deze veronderstelling wordt bevestigd door particuliere berichten hier met de laatste mail ontvangen, waaruit blijkt dat Dr Waterman benoemd is tot bacterioloog aan het Groot Stedelijk Ziekenhuis te Rotterdam.

De Zeeland terug.

Dinsdagmorgen is Hr. Ms *Zeeland*. met den Heer Gouverneur en de hoofdambtenaren die zijn Exc. vergezelden, van de reis naar de Bovenwindsche Eilanden in onze haven teruggekeerd.

Aan allen een hartelijk welkom.

Zaterdag 3 Januari aanvaardt de *Zeeland* weer de terugreis naar het Moederland.

Almanaque de 1920.

Dit handig boekje, waarvoor de gegevens zijn bijeenverzameld door den Heer W. M Hoyer, en uitgegeven is door de firma Bethencourt e Hijos, zal voor velen een gids en en vraagboek worden op den lessenaar. Wat omtrent Curaçao maar eenigszins wetenswaardig is, wat geschiedenis, plaatsbeschrijving, den handel betreft en honderd andere zaken van belang meer, vindt men hier in een handig formaat bijeen.

Sedert de *Guia de Curaçao*, vroeger jaren door Gebr Jonckheer uitgegeven, niet meer verscheen, bestond er werkelijk behoefte aan een dergelijke uitgave.

Deze bewerking van den Heer Hoyer is veel completer en bevat veel meer interessante bijzonderheden dan zijn voorganger. Enkele onnauwkeurigheden zal de schrijver voor het volgend jaar wel verbeteren. Misschien vindt hij dan tevens nog wel gelegenheid om het boekje met nog meer wetenswaardigheden aan te vullen.

Eigenlijk zou ook een *Hollandsche* bewerking in onze kolonie wel op zijn plaats geweest zijn. Doch wij begrijpen dat de hooge kosten en het beperkt afzetgebied den schrijver hiervan heeft afgehouden. Misschien zou het nog meer op den weg van de *Vereeniging van het Vreemdeling-Verkeer* liggen de zorg voor een dergelijke uitgave op zich te nemen.

Dankbetuiging.

Ontvangen van den Heer J. P. G. Ecker directeur van het Agentschap alhier van de *Compania Colombiana de Mutualidad*, een wandkalender als reclame voor die instelling.

Consul.

Sedert den 20 December is alhier het consulaat van Colombia door den Heer Josef Ellis overgedragen aan den nieuwen functionaris den Heer Juan Jose Neira.

Botica.

Dezer dagen is alhier weer een nieuwe apotheek opgericht aan de Overzijde *Botica del Pueblo* van den Heer John de Jong Dat is reeds de vierde aan de Overzijde.

K. W. I. M.

Naar wij vernemen is tot opvolger van den Heer P. H. de Vries, benoemd de Heer A. A. Boom alhier als Vertegenwoordiger van de *K. W. I. M.* te New York.

De Heer A. A. Boom alhier zal worden opgevolgd door den Heer Menkman te Amsterdam, die reeds vroeger als zoodanig is opgetreden.

Liefdadigheids-Bazar

TEN BATE VAN DE

Liga di Socorro,

OP 28, 29 EN 30 DECEMBER

in de

SALON SAN MATHEO

bij de nieuwe kerk.

ZONDAG 28 DECEMBER

's avonds ten 7 uur precies

Plechtige opening van de Bazar

door

MEVROUW HELFRICH-MIDDELAER.

EEREPRESIDENTE.

Deze avond zal worden opgeluisterd door een orkest onder directie van den

Heer J. C. Palm,

verder door zang van

Mejuffrouw C. Helfrich.

onder begeleiding van

Mevrouw Clarita P. de Weeber;

ook zal worden opgevoerd de

JOTA ARAGONESA,

gezongen door de jongedames:

Luisa Osorio, — Isabel en Consuelo Leyba, — Rosa Julia en Enriqueta Leyba, — Luisa Elena Troconis, — Maria Fasseau en Berta Badaracco.

MAAGDAG 29 DECEMBER

Muziekuitvoering van het Jongensweeshuis van Santa Rcsa.

DINSDAG 30 DECEMBER

Instrumentaal en Vocaal Concert.

Orkest onder den dirigent den Heer

J. C. Palm.

Zang van Mejuffrouw C. Helfrich

en de dames

Beltina Chapman, — Aude en Maria Guillen Quintero, — Enriqueta Leyba en Laura M. Pijpers.

UITVOERING VAN

ALEGORISCHE LEVENDE BEELDENGROEPEN.

N.B. Elken avond *aanvang ten 7 uur precies, einde 10 uur.*

Entrée voor elken avond **25 cents.**

BEKENDMAKING.

De Procureur-generaal in de kolonie Curaçao brengt hierbij ter kennis van wien het aangaat, dat bij de verordening van 11 December 1919 (P. B 1919 No 88), die den 17n. December jl. is afgekondigd en dertig dagen daarna in werking treedt, o. m. in het Wetboek van strafrecht is ingelascht art. 457 ter, luidende als volgt:

„Met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste twee duizend gulden wordt gestraft hij die van opkoopen een beroep of eene gewoonte maakt, zonder daarvan te voren het hoofd der plaatselijke politie of een door dat hoofd aangewezen ambtenaar schriftelijk in kennis te hebben gesteld."

Curaçao, den 23n. December 1919.

De Procureur-generaal,

3—1 *J. B. Gorsira.*

GETROUWD

Mr. C. J. A. Nuyens

EN

Anna E. Nuyens,

die hierbij hun hartelijken dank betuigen voor de belangstelling, die zij bij hun verloving mochten ondervinden.

Haarlem, 25 November 1919.

Eenige kennisgeving.

Bekendmaking

Dinsdag 30 December 1920, ten 8 ure n. m. Receptie ten Gouvernementshuize, gevolgd door een bal, te geven ter eere van den Etat-major van Hr. Ms. „Zeeland".

De Adjudanten, M. A. Evers, I. H. Capriles.

NIEUWE CURSUSSEN.

Bij dezen heeft het **Bestuur** van het **St. Martinus-Gesticht** de eer aan belanghebbenden mede te deelen, dat er met het ingaand schooljaar 1920 zal geopend worden een **cursus**

A. Tot opleiding van **hulponderwijzeres.**

B. Tot het verkrijgen van een **diploma** voor **stenographie** en **machineschrijven.** —

Ook zal er onderricht gegeven worden in **handelskennis,** waaronder begrepen is **boekhouden, handelsrekenen, handelscorrespondentie. handelsrecht** en **handelsaardrijkskunde.** —

Tevens zal er een **vlechtcursus** geopend worden, waarnaast een cursus tot het aanleeren van alle soorten van handwerken, als **guipure, spaansch werk, micraém, borduren,** enz, tot het vervaardigen van artikelen voor de **Huisvlijt** welke cursussen zullen worden onderscheiden in ochtend- en middagcursussen.

Voor deze cursussen gelieve men zich aan te geven voor 1 Januari e. k., alsook voor plaatsing van leerlingen op de M. U. L. O. school, de lagere school, en op de fröbelscholen.—

Vaccine-bewijzen moeten worden overgelegd. —

Movimiento Marítimo
Di 17 te 24 Dec.

A drenta.

Dia 17 di Dec.

Brandhof gol Col di Barbados
Marina gol ven di Maracaibo
Merida vap am di Maracaiob
Thelma vap norw di Maracaibo

Dia 18 di Dec

Caracas vap am di La Guaira
Gacela gol hol di Maracaibo
Sueños de Enero gol ven di Maracaibo

Dia 19 di Dec

Novian vap ing di Europa
Smaragd vap nor di Maracaibo
Lelia gol hol di Aruba
Julia Isabel gol hol di La Vela

Dia 20 di Dec

Clara gol col di Maracaibo
Carisco vap am di Maracaibo
Sirena gol hol di Ma Vela
Arimintha gol hol di Aruba

Dia 21 Dec

Maracaibo vap am di New York
Stavangeren vap norw di New York
Ansaldo III vad ital di Genova
Diana vapor hol di Maracaibo
Felicidad gol ven di Maracaibo
Pluma de oro Goleta ven di La V de Core
Albertina gol hol di Aruba

Dia 22 di Dec

Lelia Golet hol. di Bonaire

Dia 23 Dec

Zeeland vap hol di gera di St Martin

Dia 24 di Dec

Stuyvesant vap hol di La Guaira
Carmen Josofa gol ven di Cumana
Carlota gol hol di Barbados
Isabel gol hol di Aruba
Samson di Maracaibo
willemstad di Maracaibo

Dia 25 Dec

Maracaibo vap am di Maracaibo
Venus vap hol di Haiti
Lake Crescent vap am di Demarara

Dia 26 Dec

Lijschord vap Norw di Cuidad Bolivar
Estelle gol hol di Bonaire
Rita Otilo gol hol di La Vela

A sali.

Dia 18 di Dec

Caracas vap am pa San Juan

Dia 19 di Dec

Novian vap ing pa Pto Colombia
Lelia gol hol pa Bonaire

Dia 20 Dec

Smaragd vap norw pa New York
Hollandia gol hol pa Cumana
Neerlandia gol hol pa Bonaire

Dia 21 Dec

Ansaldo III vap ital pa Pto Colombia
Maracaibo vap am pa Maracaibo
Thelma vap norw pa New York

Dia 22 Dec,

Merida vapor am pa La Guaira
Carisco vap am pa Marabaibo
Stavangeren vap norw pa Cuba
Lelia Gol hol pa Aruba
Virginia Golet hol pa La Vela di Core
Sueños de Enero gol yen pa La Vela

Dia 23 Dec

Albertino gol hol di Aruba
Marina gol hol di Maracaibo
Gacela gol hol di Maracaibo

Dia 24 Dec

Pluma de Oro gol ven di La Vela
Stuyversant vap hol di Pto Columbia
Diano vap hol di Maracaibo
Julia Isabel gol ven di La Vela

Dia 25 Dec

Maracaibo vap am di New York

Dia 26 Dec

Samson vap di Isla di Maracaibo
Willemstad vap di Isla di Maracaibo
Venus vap hol di Pto Cabello
Brandhof gol col di Barbados
Amos Prys am 3. masch di Haiti

[illegible]uitenland.

Wat organisatie vermag.

De [illegible] oorzaak van de mislukking van het plan van de spoorwegbeambten om de Engelsche regeering te dwingen, door het land [illegible] honger prijs te geven, was de [illegible] voorbereiding, die de regeering getroffen had, om dadelijk voor het spoorwegverkeer een groot [illegible] met auto's in de plaats te stellen. Lady Violet Gre[illegible], die de oorlog [illegible] Engelschen geleerd heeft. Daartoe behoort in de eerste plaats: organisatie.

Kapitein Clifford E. Penny, zoo verneemt de N. R. Ct. nu, is het „genie van de vrachtauto" geweest, die het plan had ontworpen om 40 millioen menschen te voeden in een land zonder spoorwegen. Hij is een jong advocaat van 37 jaar met een groote gave voor organisatie. Men kon hem op het ministerie van levensmiddelen zien zitten met een groote melk- en gistkaart van Engeland voor zich, bij een telefoontoestel dat niet stilstond.

In 1905 heeft kapitein Penny al in Noord-Siam de rechtspleging hervormd.

Dat was één jaar, nadat hij als advocaat was toegelaten. Bij het uitbreken van den oorlog nam hij dienst, maar kort daarna werd hij ongeschikt voor den dienst en kwam hij op het ministerie voor levensmiddelen. Daar stond hij aan het hoofd van de afdeeling voor strafvervolgingen en nam hij maatregelen voor het achterhalen van 50.000 menschen, die boven den maximumprijs verkocht of de verordeningen van het departement anderszins ontduiken hadden.

Eenige maanden geleden, toen het ministerie besloot, maatregelen voor te bereiden die het tot moeilijkheden in de arbeiderswereld kwam, werd aan kapitein Penny de taak opgedragen, plannen te ontwerpen voor aanvoer, verdeeling, rantsoeneering van voedsel in het geheele land.

Het plan was precies veertien dagen voor men het noodig had, kant en klaar, en op het hachelijke oogenblik was het seinen van één codewoord aan de dertien voedselcommissarissen in Engeland voldoende, om het groote stelsel voor autovervoer dadelijk in werking te stellen, dat de natie voor honger behoed heeft.

Tot het plan behoorde het opstapelen van voorraden in voorname centra, die pas aangesproken mochten worden, als de nood aan den man kwam. Welke die voorraden zijn en waar zij liggen, is zelfs nu nog geheim gehouden, gelijk het geheele plan zelf, dat de stakers op het oogenblik, dat zij het werk neergelegd hadden, overrompelde.

Op de melkkaarten die voor Londen ontworpen waren, waren de zeven spoorroutes aangegeven, waarlangs de melk naar de hoofdstad vervoerd werd.

Evenwijdig met die spoorlijnen liepen op de kaart de wegen die de vrachtauto's moesten volgen. De langste ervan sterkt zich 185 K.M ten westen van Hyde park uit, waar alle melkauto's samenkwamen. Weken geleden had kapitein Penny op die kaart de plaatsen aangeteekend, waar de melkkannen geladen moesten worden, hun aantal, de tijden van inlading, de tijden, waarop de auto's van Hydepark moesten vertrekken en daar moesten aankomen.

Er waren stations van overlading, zoodat de autobestuurders niet lang dienst behoefden te doen, opslagplaatsen voor benzine en smeerolie ingericht, stations voor herstelling, rust- en schoolplaatsen, plaatsen waar zij ingekwartierd moesten worden.

Dergelijke maatregelen waren genomen voor de gistvoorziening. Het meerendeel van de gist die men in Engeland noodig heeft, komt uit Ierland en Schotland, waar de branderijen en stokerijen aan den gang moesten gehouden worden, om in de wekelijksche behoefte van 700 ton gist voor het bereiden van het brood van de natie te kunnen voorzien. Stoomschepen van de admiraliteit brachten de gist naar verschillende Engelsche en Welsche havens, van waar zij met auto's langs bepaalde wegen den bakkers werd thuis bezorgd. Kleinere auto's voerden de gist naar het Noorden des lands, waar de menschen meerendeels het brood zelf bakken.

Kapitein Penny's code-woord bracht ook dit tot in de kleinste bijzonderheden uitgewerkte plan in werking.

Het uitgemoorde volk.

Lord Bryce — zoo verneemt het H N. uit Londen — heeft bij de vertooning van een film, op welke afgebeeld werd hoe de Turken tegen de Armeniërs optraden, een rede gehouden, waarin hij zeide, dat alle beschuldigingen in het Blauwboek vervat volkomen waar zijn. Het is niet zoo heel moeilijk — zei hij verder — om de Turken uit Armenië te verdrijven, maar een andere zaak is het, een nieuwe regeering te vestigen. De Turken hebben vele districten geheel ontvolkt en de voornaamste Armenische burgers omgebracht. Er doen zich groote moeilijkheden voor bij de vorming van een nieuw en bekwaam bestuur. Algemeen is men van oordeel, dat een christelijke mogendheid behoorde tusschenbeide te komen en de Armeniërs zelf hopen, dat de V. S. het mandaat over Armenië zullen aannemen. Maar de V. S. hebben het vredesverdrag nog niet aanvaard en ook niet verklaard of zij zich willen aansluiten bij den Volkerenbond. Het Amerikaansche volk moet zelf oordeelen, maar op het oogenblik heeft men de kwestie moeten uitstellen. Het regime van de Turken te herstellen zou een misdaad zijn tegen de beschaving, maar het Armenische volk zal nog wat langer moeten wachten. Lord Bryce hoopte echter, dat binnen eenige maanden de crisis volkomen opgelost zal zijn.

Hendrikschool

te Curacao,

Gelegenheid tot het inschrijven van leerlingen voor den cursus 1920 iederen schooldag van 8,30—11,30 en van 1,30—2,30.

Het Hoofd der School

3—8 G. LANDHEER.

Veranderbare Dotale Polissen.

De **Veranderbare Dotale Polissen** van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij omvat al de veroveringen van het hedendaagsche assurantie-wezen, in tijdperken van 10, 15, 20, 30 en 35 jaar, volgens onderstaand voorbeeld van iemand, die zich op 30 jarigen leeftijd eerst verzekerde bij dotale polis van 25 jaar voor eene som van $ 5000.—, zijnde de jaarlijksche, door hem te betalen premie $ 222.40.

Mocht de verzekerde vóór het 18e jaar, nadat de polis hem is verleend komen te sterven, dat zal de familie of zullen de in het stuk aangewezen rechtverkrijgenden het verzekerde bedrag van $ 5000.— in gereed geld ontvangen, doch indien het overlijden van den verzekerde plaats heeft in het 18e jaar of later, dan zullen de ontvangsten aldus zijn:

18e jaar	$ 5443.60
19e „	„ 5962.30
20e „	„ 6511.95
21e „	„ 7096.20
22e „	„ 7715 —
23e „	„ 8372.—
24e „	„ 9667.25
25e „	„ 9802.50

Aangezien de accumulaties berekend worden tegen een samengestelden interest, hooger dan speciaal andere buitenlandshe verzekeringsmaatschappijen waarborgen, beveelt men hun aan, die voordeelige zaken wenschen te doen, een over dit polis-stelsel handelend prospectus te vragen ten kantore van de Mutualiteits-Bank, Agentschap van Curaçao.

Curaçao, 11 October 1919.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Leergang voor Zeevaartkunde op Curaçao.

Bij voldoende deelneming zal 5 Januari 1920 op Curaçao opnieuw een leergang voor Zeevaartkunde geopend worden.

Jongelieden, die voldoende lager onderwijs genoten hebben, kunnen tot dien leergang worden toegelaten, mits zij den leeftijd van 14 jaren hebben bereikt.

Het onderwijs zal zich in de eerste plaats tot practische zeevaartkunde bepalen.

Deelnemers kunnen zich vóór 30 December a. s. aanmelden op het kantoor van den Inspecteur van het Onderwijs. Breedestraat No. 27. (geopend alle werkdagen van 8 tot 8 uur)

Inlichtingen bij den Leider, den heer C. Hoek, Havenkantoor.

Curaçao, 18 November 1919.

De Inspecteur van het Onderwijs.

H. MEERDINK,

Koloniale Postspaarbank.

Rentevergoeding met ingang van 1 Januari 1920 bepaald op **2,64 %**

Voordeelen :

1o. minimum inlage 25 cent.

2o. volledige waarborg door de Kolonie.

3o. uitbetaling alleen aan rechthebbenden of gevolmachtigden. 6—4

MUTUALITEITS-BANK.

AGENTSCHAP VAN CURAÇAO,

door de MUTUALITEITS-BANK te Bucaramanga, Colombia, op dit eiland opgericht

Maatschappelijk kapitaal $ 500,000 Goud.

Het belast zich met :

a. den aan- en verkoop van wissels ;
b. incasseeringen bij opdracht ;
c. commissie-handel in 't algemeen ;
d. de vertegenwoordiging van buitenlandsche handelshuizen ;
e. de ontvangst en afzending van scheepsladingen.

Dit Agentschap, dat correspondenten heeft in de voornaamste steden van het Buitenland, waar er Banken zijn, neemt gelden a deposito in **Guldens, Pnd. Sterling, Peseta's** of **Francs** voor den termijn van niet minder dan een jaar, met voorafgaand advies van eene maand, een jaarlijkschen interest van **8** pCt toekennend.

Aangezien de directeur van dit Agentschap, de heer J. P. G. ECKER, terzelfdertijd gemachtigde-generaal van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij **Todos Para Todos** en van de Mutualiteits-Hypotheekbank van Bucaramanga, Colombia, is, die elk een kapitaal van **$ 500,000 Goud** heeft, vertegenwoordigt het ook die twee ondernemingen, zich dientengevolge eveneens belastend met de verrichtingen, die ten deele hare voornaamste zaken onderscheidenlijk uitmaken, nl. :

f. de aanneming van verzekeringen op het leven, en
g. den verkoop van effecten.

13—26 Curaçao, 1 October 1919.